

Projekt

z dnia 13 września 2011 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SKWIERZYNIE**

z dnia 2011 r.

**w sprawie przyjęcia aktualizacji "Strategii rozwoju społeczno - gospodarczego
Gminy Skwierzyna na lata 2007-2015"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami)

§ 1. 1. Przyjmuje się aktualizację Strategii rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2007 - 2015.

2. Aktualizacja Strategii rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2007 - 2015 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Skwierzyny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej
w Skwierzynie

Stanisław Rucki

Uzasadnienie

Obowiązek aktualizacji dokumentu, jakim jest „Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2007 -2015” wynika z zapisu w §3. ust. 1 Uchwały nr XVIII/143/08 z 1 kwietnia 2008 r. , zgodnie z którym weryfikacji takiej należ dokonywać w cyklu dwuletnim. W związku z powyższym, Burmistrz Skwierzyny powołał zespół składający się z pracowników Urzędu Miejskiego, który dokonał aktualizacji celów i kierunków działań. Podstawową zasadą, jaką kierowano się przy wyborze zadań do realizacji, była możliwość pozyskania na dane zadanie środków zewnętrznych.

Andrzej Horwich

INSPEKTOR
Mariusz Florczak
Mariusz Florczak

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Skwierzynie
z dnia września 2011r.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2007-2015

AKTUALIZACJA ŚREDNIOOKRESOWA

Skwierzyna
wrzesień 2011

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. METODOLOGIA PRAC AKTUALIZACYJNYCH	7
III. HIERARCHIA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	9
IV. CELE I DZIAŁANIA SZCZEGÓŁOWE	10
V. ZARZĄDZANIE I MONITORING DZIAŁAŃ SZCZEGÓŁOWYCH	12
VI. REKOMENDACJE	15
ZAŁĄCZNIK NR 1.: TABELLE DZIAŁAŃ SZCZEGÓŁOWYCH	17
- INFRASTRUKTURA	
- GOSPODARKA	
- PRZESTRZEŃ	
- SPOŁECZNOŚĆ	
- EKOLOGIA	

ZESPÓŁ AKTUALIZACYJNY

Mariusz Florczak	Koordynator ds. aktualizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna
Tomasz Watros	Burmistrz Skwierzyny
Zdzisława Małąg	Skarbnik Skwierzyny
Dauksza Joanna	Kierownik Referatu Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej
Janas Magdalena	Inspektor ds. usług komunalnych i obszarów wiejskich
Laszczak Agnieszka	Zastępca Skarbnika Gminy
Majchrzak Kamila	Inspektor ds. zamówień publicznych
Moraczyński Zbigniew	p.o. Kierownika Referatu Inwestycji
Mróz – Pawluk Jolanta	Kierownik Referatu Gospodarczego
Piekarska Marta	Kierownik Referatu Organizacyjnego
Szperka Aleksander	Zastępca Burmistrza

I. WSTĘP

Przesłanki aktualizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna

W 2007 r., podjęto decyzję o przeprowadzeniu prac mających na celu wypracowanie średniookresowego dokumentu planistycznego wykazującego najważniejsze kierunki rozwoju Gminy Skwierzyna. W wyniku tych prac przygotowano Strategię Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2007-2015 przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w kwietniu 2008r. W dokumencie przewidziano przeprowadzanie regularnych aktualizacji służących optymalizacji działań samorządu w kontekście zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

Misja i wizja. Cel główny strategii

Za najważniejszy, długofalowy cel rozwoju Gminy Skwierzyna – misję samorządu, uznano hasło:

Gmina Skwierzyna. Obszar zintegrowanej społeczności sprzyjający rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości oraz turystyce w oparciu o naturalne walory krajobrazowe, zasoby naturalne i tradycje kulturalne. Bezpieczna gmina z dobrze zorganizowaną infrastrukturą oświatową i pełną ofertą możliwości zapewniających sukcesywny wzrost poziomu życia mieszkańców¹.

Realizacja w/w wizji gminy zapewni m.in.

- zrównoważony rozwój przy poszanowaniu dla historii, zachowaniu dziedzictwa kulturowego i aktywnej ochronie środowiska naturalnego,

¹ Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna, Skwierzyna 2007, s. 50.

- dobre warunki dla mieszkańców gminy w zakresie dostępności pracy, mieszkania, dostępności do oświaty, kultury i kultury fizycznej, służby zdrowia oraz poczucie bezpieczeństwa,
- standard życia zbliżony do średniego standardu życia w krajach Unii Europejskiej,
- aktywną współpracę z ośrodkami w obszarze Środkowego Nadodrza (Województwa Lubuskiego i Brandenburgii),
- wyposażenie gminy w składniki infrastruktury technicznej trwale zwiększającymi jej konkurencyjność,

Misja wyraża obraz gminy w okresie 8-letniej realizacji *Strategii*. Stanowi ogólny, szeroko zarysowany cel, który nadal zachowuje swoją aktualność. Treść misji jest spójna z istniejącym potencjałem wewnętrznym oraz możliwościami zewnętrznymi.

Prowadzone działania inwestycyjne i restrukturyzacyjne w różnych obszarach działania samorządu wpisują się w treść powyższego celu ogólnego, nie wymaga on wobec tego modyfikacji.

Przesłanki aktualizacji *Strategii*

Przegląd celów i działań określonych w *Strategii* przeprowadzony przez Zespół Aktualizacyjny w VI-VIII 2011 r., wykazał, konieczność dostosowania do zmieniającej się rzeczywistości. Zmiany w gospodarczo-społecznym otoczeniu gminy, procesy integracji europejskiej, jak również możliwości korzystania ze środków finansowania zewnętrznego dla realizacji zadań zawartych w *Strategii* sprawiły, iż postanowiono dokonać aktualizacji dokumentu, który powinien być w większym stopniu powiązany ze *Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego* i *Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy*.

Wychodząc naprzeciw wymienionym poniżej zjawiskom, jak również kierując się zasadami planowania strategicznego, oraz uwzględniając aktualne trendy rozwojowe podjęto decyzję powołania Zespołu Aktualizacyjnego argumentując tę decyzję następującymi wymaganiami:

1. Niektóre działania przewidziane do realizacji w 2007 r., zostały w znacznej części zrealizowane lub zakończone,
2. Minął okres największego nasilenia interwencji europejskiej,
3. Nastąpił przyrost deficytu w budżecie gminy,
4. Nastąpiła zmiana uwarunkowań makroekonomicznych (spowolnienie gospodarcze),

W związku z powyższym powstały dwie kluczowe przesłanki aktualizacji *Strategii*:

1. Powinna ona, w większym niż dotychczas stopniu, programem działania, stanowiącym podstawę do efektywnego zarządzania samorządem.
2. Strategia powinna w większym stopniu skupiać się na promocji walorów gospodarczych gminy.

Proces aktualizacji *Strategii* będzie przyjmowany jako systemowy element zarządzania strategicznego gminą, a nie jednorazowa akcja. *Dokument ten* powinien być aktualizowany i korygowany w takt istotnych zmian w otoczeniu wewnętrznym i zewnętrznym Gminy Skwierzyna.

II. METODOLOGIA PRAC AKTUALIZACYJNYCH

Przy realizacji prac aktualizacyjnych *Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna do 2015 roku* obrano metodę ekspercką, która pozwoliła połączyć wiedzę i doświadczenie pracowników Urzędu Miejskiego w Skwierzynie oraz spójnie ocenić dotychczasowe efekty jej realizacji.

Prace nad aktualizacją prowadzono w formie spotkań monitorujących odbywających się w okresie VI-VIII 2011r. Podsumowaniem prac aktualizacyjnych była dwudniowa sesja przeprowadzona 20 i 22 sierpnia br., która pozwoliła na ostateczną ocenę realizacji oraz potrzeb i możliwości jakie stoją przed samorządem Skwierzyny w kolejnych latach.

Mając na uwadze spójność prac aktualizacyjnych z dokumentem pierwotnym pozostano przy zdefiniowanych potrzebach rozwojowych ujętych w pięciu obszarach priorytetowych:

- infrastruktury
- gospodarki
- przestrzeni
- społeczności
- ekologii

W ramach prac analitycznych podjęto przegląd działań samorządu w latach 2007-2011r., na podstawie których zdefiniowano układ działań na lata 2011-2015 przedstawiony w załącznikach tabelarycznych.

Zgodnie z zasadą programowania rozwoju oraz komplementarności polityk rozwoju regionalnego i lokalnego, aktualizacja *Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna* jest dostosowana do układu celów i priorytetów *Strategii Rozwoju Województwa*

Lubuskiego do roku 2020 (aktualizacja 2005). Zbieżność kierunków rozwoju obu dokumentów może być argumentem przy ubieganiu się przez samorząd o środki budżetu państwa oraz funduszy zagranicznych na realizację przedsięwzięć strategicznych.

III. HIERARCHIA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Prowadząc prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna do 2015 roku, przyjęto zasadę, iż będzie to dokument „otwarty”, podlegający dalszym modyfikacjom i korektom w zależności od tempa zmian zachodzących w otoczeniu gminy.

Wśród najważniejszych gminnych dokumentów strategicznych należy wskazać:

- Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2007-2015
- Wieloletni Plan Inwestycyjny

Dokumenty te stanowią podstawę dla strategicznego funkcjonowania samorządu. W ramach aktualizacji *Strategii* proponowane jest przygotowywanie w kolejnych latach sektorowych dokumentów operacyjnych takich jak tematyczne plany działania zawierające uszczegółowienie zadań planowanych w kolejnych latach budżetowych. Opracowanie sektorowych planów działania powinno usprawnić funkcjonowanie systemu bieżącego zarządzania gminą oraz zbudować w perspektywie 2015 r., komplementarny system monitorowania i sprawozdawczości.

Dostosowanie strategicznego zarządzania gminą powinno uwzględniać działania samorządu powiatowego oraz wojewódzkiego, a także być spójne z działaniami podejmowanymi na poziomie kraju. Szczególnie istotne jest dostosowanie działań samorządu gminnego do istniejących uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Tylko wówczas możliwe będzie efektywne wdrażanie programów rozwojowych oraz budowanie długookresowego wzrostu konkurencyjności Gminy Skwierzyna wobec jednostek ościennych.

IV. CELE I DZIAŁANIA SZCZEGÓŁOWE

Cele i działania szczegółowe opracowano na podstawie zapisów istniejącej *Strategii* odnosząc je do zdefiniowanej zmiany sytuacji zewnętrznej w obszarach określonych w części I niniejszej aktualizacji.

Mając na uwadze powyższe poszczególnym celom i działaniom przypisano różne znaczenie z uwagi na zakres już zrealizowanych działań oraz zidentyfikowanych szans i możliwości w najbliższych latach.

Klasyfikacja ta znalazła swoje odzwierciedlenie w kolorystyce nadanej poszczególnym celom i działaniom.

- a) Kolorem czerwono-różowym oznaczono działania lub cele na których realizację organy gminy mają niewielki wpływ,
- b) Kolorem niebieskim oznaczono działania, które można uznać za w znaczącym stopniu zrealizowane,
- c) Kolorem szarym zaznaczono zadania drugorzędne z punktu widzenia funkcjonowania gminy,
- d) Czerwoną czcionką określono działania priorytetowe,

Prezentowana aktualizacja przypisuje najważniejsze akcenty działań samorządowych w kierunku modernizacji, przebudowy infrastruktury społecznej i edukacyjnej oraz na wsparcie przedsiębiorczości.

Podstawą do podejmowania decyzji inwestycyjnych będzie jednak bieżący monitoring możliwości budżetowych Gminy Skwierzyna, zgodność zamierzeń inwestycyjnych z zapisami Wieloletniego Planu Inwestycyjnego oraz możliwości finansowania ze źródeł zewnętrznych.

Przedstawiona hierarchizacja działań wykonana została poprzez ocenę obiektywnych potrzeb gminy, może jednak ulegać modyfikacji w aspekcie czynników przytoczonych powyżej.

Dbając o spójność aktualizacji z zapisami *Strategii*, w niniejszym dokumencie nie podjęto szerokiego uzupełniania jej treści o nowe cele lub działania.

Zespół Aktualizacyjny nie podjął klasyfikacji zadań w obszarze „Społeczność” z uwagi na brak możliwości obiektywnego „zmierzenia” przewidzianych w tym zakresie zadań. Specyfika tego obszaru oraz waga jaka przypisywana jest kapitałowi ludzkiemu w programowaniu strategicznym na poziomie ponadlokalnym wymaga w ramach kolejnej aktualizacji *Strategii* podjęcia kompleksowych działań nad przygotowaniem specyficznego programu wspierającego kapitał ludzki w Gminie Skwierzyna.

Szczegółowe określenie wagi celów i działań zawarto w *Tabelach działań szczegółowych* załączonych do niniejszej aktualizacji.

V. ZARZĄDZANIE I MONITORING DZIAŁAŃ SZCZEGÓŁOWYCH

Projektowanie rozwoju Gminy Skwierzyna w horyzoncie czasowym do 2015 roku obejmuje okresową aktualizację Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.

Realizacja uchwalonej *Strategii* obejmuje następujące etapy:

- wdrożenia,
- monitorowanie realizacji,
- aktualizowanie.

Wdrażanie

Proces wdrożenia Strategii oparty jest na zasadzie wieloletniego planowania.

Oznacza to, że większą rolę będą miały kierunki wyznaczone w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

Podstawową przesłanką realizacji działań strategicznych oraz zadań przewidzianych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym będzie uwarunkowana możliwościami pozyskania finansowania zewnętrznego oraz prowadzoną permanentnie oceną możliwości finansowych samorządu, stąd przedstawione w załącznikach tabelarycznych cele i działania traktowane będą jako całość, a ich uszczegółowienie ma charakter przede wszystkim operacyjny i planistyczny.

Podmioty zarządzające realizacją Strategii

W zarządzaniu realizacją Strategii Rozwoju Gminy Skwierzyna uczestniczą następujące podmioty:

- Burmistrz Skwierzyny,
- Rada Miejska w Skwierzynie,
- Zespół Aktualizacyjny,

Burmistrz Miasta jest odpowiedzialny za wykonanie uchwał Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia i zmian w Strategii.

Powołuje koordynatorów którzy nadzorują opracowanie i wdrażanie działań operacyjnych.

Rada Miasta podejmuje uchwały w sprawach przyjęcia aktualizacji Strategii.

Zespół Aktualizacyjny Strategii ocenia postępy w realizacji Strategii, opiniuje dla Rady Miasta projekty uchwał w sprawach zmiany w dokumentacji Strategii.

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Strategii będzie odbywało się na poziomie działań operacyjnych oraz celów szczegółowych.

Na etapie przygotowania niniejszej aktualizacji stwierdzono, niespójność istniejącego systemu monitorowania strategii przede wszystkim w związku z:

- zbyt dużą i niespójną liczbą wskaźników
- brakiem oceny wartości bazowych wskaźników oraz oczekiwanych wartości docelowych w 2015

W związku z powyższym rekomenduje się przygotowanie do kolejnej tury monitorowania strategii, którą przewidziano w 2013 r., systemu monitorowania oraz kwantyfikowanych wskaźników oceny celów strategii.

Aktualizowanie

Wynikające z monitorowania *Strategii* zmiany w zapisach dokumentu mogą być dokonywane na bieżąco.

Ewentualne zmiany w treści celów i działań mogą być wprowadzane nie częściej niż co 2 lata, a wprowadzana zmiana musi być uwarunkowana zaistnieniem obiektywnych przesłanek wynikających z uwarunkowań wewnętrznych i/lub zewnętrznych.

Finansowanie realizacji Strategii

Gmina ma ograniczone możliwości bezpośredniego wspierania podmiotów gospodarczych mogących realizować elementy *Strategii*, lecz może tworzyć sprzyjające warunki do rozwoju gospodarczego, przyciągania inwestorów, zdobywania środków pomocowych z Unii Europejskiej i pobudzania przedsiębiorczości mieszkańców.

Zwiększenie tempa rozwoju miasta, przy ograniczonych wolnych środkach budżetowych wymaga stosowania montażu finansowego, opartego na partnerstwie publiczno-prywatnym, pozyskiwaniu środków zewnętrznych i środków z funduszy celowych.

Realizacja *Strategii* opierać się będzie o:

- budżetowe finansowanie wydatków majątkowych, związane z WPI,
- środki pomocowe z funduszy Unii Europejskiej,
- pozabudżetowe finansowanie wydatków majątkowych – partnerstwo publiczno-prywatne.

VI. REKOMENDACJE

Przedstawiana aktualizacja redefiniuje priorytetowe kierunki działania Gminy Skwierzyna odnosząc je jednak do zasadniczych celów określonych w dokumencie pierwotnym.

Przesunięcie nacisku na działania inwestycyjne związane z infrastrukturą społeczną wynika ze zdefiniowanych potrzeb oraz oczekiwanych możliwości finansowania zarówno ze środków własnych jak i źródeł zewnętrznych.

Generalna przesłanka jaka płynie z prac nad aktualizacją strategii, wskazuje na konieczność budowy systemu wskaźników realizacji celów i działań strategicznych.

Rekomenduje się również zmniejszenie liczby celów oraz ściślejsze dostosowanie ich zapisów do dokumentów strategicznych o charakterze ponadlokalnym.

W latach 2011-2013 rekomenduje się przygotowanie spójnego systemu monitorowania strategii. Po monitoringu średniookresowym w 2013 rekomenduje się rozpoczęcie konsultacji społecznych oraz prac przygotowawczych nad założeniami strategii średniookresowej spójnej z europejskim okresem planowania 2014-2020.

Proponowane działania powinny zwiększyć spójność działań gminy z podobnymi działaniami prowadzonymi na poziomie, wojewódzkim i samorządowym.

Jest to szczególnie istotne w aspekcie planowanej kolejnej aktualizacji w 2013 r., oraz ostatecznej oceny realizacji *Strategii* w 2015 r.

Przy przygotowaniu kolejnych aktualizacji rekomenduje się wykorzystanie wniosków jakie płyną z niezależnych raportów oceny pracy Urzędu Miejskiego.

Zaproponowane powyżej działania powinny skutkować zwiększeniem efektywności realizacji misji gminy oraz osiągnięciem celów strategicznych w perspektywie 2015 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1.: TABELE DZIAŁAŃ SZCZEGÓŁOWYCH

INFRASTRUKTURA

Cele pierwszorzędne

Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy.

Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno – kanalizacyjnej.

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Przebudowa i budowa dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.

1. Przebudowa i budowa dróg gminnych.

Budowa obwodnicy.

4. Kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.

Uzbrojenie terenów przemysłowych w sieć wodno-kanalizacyjną.

Remont i budowa nowych sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.

Budowa boisk wiejskich w oparciu o dostępne dotacje celowe.

1. Budowa infrastruktury sportowo-kulturalnej (budowa boiska wielofunkcyjnego, hali widowiskowo-sportowej) na terenie gminy.

Budowa krytej pływalni jako zaplecza sportowego dla wszystkich szkół gminy Skwierzyna.

Cele drugorzędne

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy Skwierzyna.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców gminy.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

1. Rozbudowa i remont obiektów oświatowych.

Rozbudowa i budowa otwartych obiektów sportowych.

Rozbudowa infrastruktury oświatowej o elementy techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.

3. Uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.

3. Budowa i przebudowa chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

2. Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy Skwierzyna.

2. Budowa i remont infrastruktury społecznie użytecznej na terenie gminy (np. Dom Kultury, świetlice wiejskie).

2. Budowa infrastruktury rekreacyjnej (płace zabaw, parki wiejskie i miejskie).

3. Budowa infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami, w tym ścieżek rowerowych.

GOSPODARKA

Cele pierwszorzędne

Stworzyć warunki dla efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych.

Stworzyć warunki do zwiększenia konkurencyjności gminy na tle gmin sąsiednich.

Wykorzystać tereny przeznaczone pod budownictwo na terenie gminy dla szybszego rozwoju różnych form mieszkalnictwa.

Kierunki działania

Opracowanie dokumentacji technicznej na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy.	Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Skwierzyna i liderów organizacji pozarządowych w zakresie skutecznego pozyskiwania funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji.
---	---	--

Kierunki działania

Wyznaczenie terenów inwestycyjnych – Miejsce Planu Zagospodarowania Przestrzennego.	Stworzenie systemu zachęt i ulg podatkowych dla potencjalnych inwestorów i rodzimej małej i średniej przedsiębiorczości.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy sprzyjającej nowym inwestycjom i procesom osiedleńczym.
---	--	---

Kierunki działania

Udostępnienie terenów dla realizacji rozwoju budownictwa opartego na systemie deweloperskim.	Tworzenie pozamiejskich enklaw dla rozwoju budownictwa indywidualnego.	Budowa oraz wykorzystanie istniejącej substancji zasobów komunalnych dla realizacji obiektów mieszkalnych o charakterze socjalnym i mieszkań zastępczych.
--	--	---

Cele drugorzędne

Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą.

Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy.

Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Kierunki działania

Promocja potencjału gospodarczego i zasobów ludzkich w poszczególnych branżach gospodarki trwale związanych z obszarem gminy.	Promocja obszarów turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o media lokalne, krajowe i aktywne strony internetowe.	Tworzenie płaszczyzn współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego na poziomie gminy z udziałem powiatu.
---	--	---

Kierunki działania

Tworzenie projektów ppp ¹ na poziomie gminy i ich promocja.	Zwiększanie potencjału inwestycyjnego gminy poprzez wprowadzenie kapitału prywatnego do budżetu gminy przy realizacji inwestycji opartych o ppp.	Tworzenie partnerstw z organizacjami pozarządowymi dla lepszego wykorzystania środków UE przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.
--	--	--

Kierunki działania

Promocja terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.	Budowa infrastruktury okołobiznesowej.	Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju usług turystyki kwalifikowanej.
---	--	---

Cele trzeciorzędne

Rozwijać i promować usługi doradcze dla osób niepełnosprawnych i organizacji pozarządowych dla ułatwienia ich integracji na otwartym rynku pracy.

Podjąć działania w kierunku utworzenia Centrum Wspierania Przedsiębiorczości z funkcją Inkubatora Wiejskiego.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności rolników w zakresie ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

¹ Partnerstwo Publiczno-Prywatne

PRZESTRZEŃ

Cele pierwszorzędne

Podjąć działania w kierunku wykorzystania położenia gminy.

Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.

Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Odbudowa i zagospodarowanie nadbrzeża rzeki Warty.

Lepsze wykorzystanie istniejących zbiorników wodnych dla rozwoju turystyki.

Ustawiczna poprawa oferty komunikacji wewnętrznej jak i stanu technicznego dróg dojazdowych do gminy.

Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Tworzenie stref aktywności gospodarczej przy głównych ciągach komunikacyjnych.

Tworzenie Planów Miejsowych w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację (zmianę funkcji).

Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego.

Wytyczenie kierunków rozwoju dla poszczególnych miejscowości (Plany Odnowy Miejscowości).

Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy.

Cele drugorzędne

Stworzenie warunków do wykorzystania obszarów gminy prawnie chronionych dla rozwoju turystyki.

Podjąć działania umożliwiające likwidację zaniedbań w zakresie melioracji i regulacji stosunków wodnych.

Umożliwić lepsze wykorzystanie szlaków komunikacyjnych (kolejowych, drogowych).

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.

Budowa ścieżek przyrodniczych i wyznaczenie nowych szlaków rowerowych.

Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych obszarów chronionych.

Stworzenie koncepcji regulacji stosunków wodnych na terenie całej gminy.

Rozdzielność sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej w punktach i miejscach największego opadu oraz zlewniach wód opadowych.

Budowa nowych i przebudowa istniejących rowów melioracyjnych.

Usprawnienie komunikacji wewnętrznej w oparciu o transport publiczny.

Utrzymanie połączeń kolejowych i nadanie im funkcji turystycznej po umieszczeniu oferty turystycznej gminy.

Budowa systemu transportu gminnego na bazie przewoźników prywatnych i autobusów szkolnych.

SPOŁECZNOŚĆ

Cele pierwszorzędne

Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy.

Przeciwdziałać występującym na terenie gminy patologiom społecznym.

Stworzyć warunki dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenia aktywności społecznej mieszkańców.

Kierunki działania

Utworzenie Centrum Integracji Społecznej na terenie gminy.

Powoływanie nowych Grup Wsparcia na terenie gminy w oparciu o kompetencje ustawowe samorządu.

Tworzenie projektów mających na celu zwiększenie integracji społecznej na terenie gminy.

Kierunki działania

Monitoring i wywiad środowiskowy grup podwyższonego ryzyka.

Tworzenie programów profilaktycznych na poziomie gminy wspólnie z organizacjami pozarządowymi – prewencja.

Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń wynikających z wykluczeń społecznych.

Kierunki działania

Identyfikacja liderów lokalnych z perspektywy organizacji szkoleń mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania.

Lepsze wykorzystanie organizowanych cyklicznych imprez gminnych w procesie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej.

Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców gminy.

Cele drugorzędne

Zabezpieczyć warunki do właściwego funkcjonowania służby zdrowia i opieki zdrowotnej.

Niwelować społeczne skutki długotrwałego bezrobocia.

Stworzyć warunki do wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa gminy.

Kierunki działania

Zwiększenie dostępności mieszkańców terenów wiejskich do specjalistycznych usług medycznych.

Lepsze wykorzystanie środków UE, m.in. w ramach PO Kapitał Ludzki, dla tworzenia programów profilaktyki zdrowotnej.

Organizacja „białych niedziel” i bezpłatnych badań profilaktycznych w oparciu o współpracę ze środowiskiem naukowym uczelni medycznych.

Kierunki działania

Utworzenie na terenie gminy Centrum Aktywizacji Zawodowej przy współpracy z PUP w Międzyrzeczu.

Stworzenie systemu lokalnych korzyści dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych.

Tworzenie wspólnych projektów z PUP mających na celu przekwalifikację zawodową mieszkańców.

Kierunki działania

Wykorzystanie bazy oświatowej do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, przekwalifikacja zawodowa) w oparciu o istniejące szkoły i świetlice wiejskie.

Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.

Cele trzeciorzędne

Podjąć działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji mieszkańców całej gminy.

Stworzyć warunki do poprawy wizerunku i estetyzacji poszczególnych wsi.

Podjąć działania w kierunku organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.

EKOLOGIA

Cele pierwszorzędne

Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami.

Podjąć działania w kierunku poprawy architektury zieleni i zadrzewień na terenie całej gminy.

Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.

Rekultywacja zamkniętego gminnego składowiska odpadów.

Skuteczne wdrożenie programu segregacji odpadów u źródła ich składowania.

Budowa skwerów i architektury małej zieleni na terenie miasta i obszarów wiejskich.

Projekt mechanizmów prawnych i finansowych stwarzających postawę do estetyzacji poszczególnych miejscowości w oparciu o działania właścicieli obiektów.

Organizowanie konkursów promujących ciekawe zagospodarowania i estetykę posesji i osiedli mieszkaniowych.

Budowa i promocja systemów grzewczych opartych na energii odnawialnej.

Edukacja mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.

Promocja i tworzenie systemu zachęt dla wdrażania nowych technologii opartych na biomase, solarach i pompach ciepłych.

Cele drugorzędne

Podjąć działania dla utrzymania obszarów czystego krajobrazu.

Podjąć działania w kierunku edukacji ekologicznej mieszkańców.

Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej oraz uwypuklenia walorów turystycznych i przyrodniczych gminy.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Współpraca z zarządzającymi obszarami prawnie chronionymi w zakresie promocji tych obszarów.

Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniające zachowanie istniejących zasobów przyrodniczych.

Promocja segregacji odpadów i wykorzystywania surowców wtórnych do ponownego użytku.

Szkolenia mieszkańców na temat przydomowych technologii oczyszczania ścieków i nowych technik grzewczych.

Własny program edukacji ekologicznej w szkołach.

Edukacja dorosłych poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.

Utworzenie „Zielonej Szkoły” jako centrum edukacji ekologicznej współpracującej ze środowiskiem naukowym z Zielonej Góry, Poznania, Szczecina (wymiana młodzieży).

Opracowanie Studium Rozwoju Turystyki dla obszarów turystycznych gminy w celu określenia kierunków wsparcia finansowego poszczególnych obszarów proturystycznych.

Kolor czerwono-różowy – działania na które gmina ma niewielki wpływ

Kolor niebieski – działania uwieńczone powodzeniem

Kolor pomarańczowy – działania które są w trakcie realizacji lub planowane

Kolor szary – działania drugorzędne

Czcionka czerwona – proponowany kierunek priorytetowy

ZAŁĄCZNIK NR 1.: TABELE DZIAŁAŃ SZCZEGÓŁOWYCH

INFRASTRUKTURA

Cele pierwszorzędne

Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy.

Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno – kanalizacyjnej.

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Przebudowa i budowa dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.

1. Przebudowa i budowa dróg gminnych.

Budowa obwodnicy.

4. Kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.

Uzbrojenie terenów przemysłowych w sieć wodno-kanalizacyjną.

Remont i budowa nowych sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.

Budowa boisk wiejskich w oparciu o dostępne dotacje celowe.

1. Budowa infrastruktury sportowo-kulturalnej (budowa boiska wielofunkcyjnego, hali widowiskowo-sportowej) na terenie gminy.

Budowa krytej pływalni jako zaplecza sportowego dla wszystkich szkół gminy Skwierzyna.

Cele drugorzędne

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy Skwierzyna.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców gminy.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

1. Rozbudowa i remont obiektów oświatowych.

Rozbudowa i budowa otwartych obiektów sportowych.

Rozbudowa infrastruktury oświatowej o elementy techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.

3. Uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.

3. Budowa i przebudowa chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

2. Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy Skwierzyna.

2. Budowa i remont infrastruktury społecznie użytecznej na terenie gminy (np. Dom Kultury, świetlice wiejskie).

2. Budowa infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw, parki wiejskie i miejskie).

3. Budowa infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami, w tym ścieżek rowerowych.

GOSPODARKA

Cele pierwszorzędne

Stworzyć warunki dla efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych.

Stworzyć warunki do zwiększenia konkurencyjności gminy na tle gmin sąsiednich.

Wykorzystać tereny przeznaczone pod budownictwo na terenie gminy dla szybszego rozwoju różnych form mieszkalnictwa.

Kierunki działania

Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.

Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrą konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy.

Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Skwierzyna i liderów organizacji pozarządowych w zakresie skutecznego pozyskiwania funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji.

Kierunki działania

Wyznaczenie terenów inwestycyjnych – Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.

Stworzenie systemu zachęt i ulg podatkowych dla potencjalnych inwestorów i rodzimej małej i średniej przedsiębiorczości.

Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy sprzyjającej nowym inwestycjom i procesom osiedleńczym.

Kierunki działania

Udostępnienie terenów dla realizacji rozwoju budownictwa opartego na systemie deweloperskim.

Tworzenie pozamiejskich enklaw dla rozwoju budownictwa indywidualnego.

Budowa oraz wykorzystanie istniejącej substancji zasobów komunalnych dla realizacji obiektów mieszkalnych o charakterze socjalnym i mieszkań zastępczych.

Cele drugorzędne

Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą.

Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy.

Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Kierunki działania

Promocja potencjału gospodarczego i zasobów ludzkich w poszczególnych branżach gospodarki trwale związanych z obszarem gminy.

Promocja obszarów turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o media lokalne, krajowe i aktywne strony internetowe.

Tworzenie płaszczyzn współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego na poziomie gminy z udziałem powiatu.

Kierunki działania

Tworzenie projektów ppp¹ na poziomie gminy i ich promocja.

Zwiększanie potencjału inwestycyjnego gminy poprzez wprowadzenie kapitału prywatnego do budżetu gminy przy realizacji inwestycji opartych o ppp.

Tworzenie partnerstw z organizacjami pozarządowymi dla lepszego wykorzystania środków UE przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.

Kierunki działania

Promocja terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.

Budowa infrastruktury okołobiznesowej.

Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju usług turystyki kwalifikowanej.

Cele trzeciorzędne

Rozwijać i promować usługi doradcze dla osób niepełnosprawnych i organizacji pozarządowych dla ułatwienia ich integracji na otwartym rynku pracy.

Podjąć działania w kierunku utworzenia Centrum Wspierania Przedsiębiorczości z funkcją Inkubatora Wiejskiego.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności rolników w zakresie ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

¹ Partnerstwo Publiczno-Prywatne

PRZESTRZEŃ

Cele pierwszorzędne

Podjąć działania w kierunku wykorzystania położenia gminy.

Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.

Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Odbudowa i zagospodarowanie nadbrzeża rzeki Warty.	Lepsze wykorzystanie istniejących zbiorników wodnych dla rozwoju turystyki.	Ustawiczna poprawa oferty komunikacji wewnętrznej jak i stanu technicznego dróg dojazdowych do gminy.	Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.	Tworzenie stref aktywności gospodarczej przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Tworzenie Planów Miejsowych w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację (zmianę funkcji).	Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego.	Wytyczenie kierunków rozwoju dla poszczególnych miejscowości (Plany Odnowy Miejscowości).	Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy.
--	---	---	--	--	---	--	---	---

Cele drugorzędne

Stworzenie warunków do wykorzystania obszarów gminy prawnie chronionych dla rozwoju turystyki.

Podjąć działania umożliwiające likwidację zaniedbań w zakresie melioracji i regulacji stosunków wodnych.

Umożliwić lepsze wykorzystanie szlaków komunikacyjnych (kolejowych, drogowych).

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Budowa ścieżek przyrodniczych i wyznaczenie nowych szlaków rowerowych.	Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych obszarów chronionych.	Stworzenie koncepcji regulacji stosunków wodnych na terenie całej gminy.	Rozdzielność sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej w punktach i miejscach największego opadu oraz zlewniach wód opadowych.	Budowa nowych i przebudowa istniejących rowów melioracyjnych.	Usprawnienie komunikacji wewnętrznej w oparciu o transport publiczny.	Utrzymanie połączeń kolejowych i nadanie im funkcji turystycznej po umieszczeniu oferty turystycznej gminy.	Budowa systemu transportu gminnego na bazie przewoźników prywatnych i autobusów szkolnych.
---	--	---	--	--	---	---	---	--

SPOŁECZNOŚĆ

Cele pierwszorzędne

Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy.

Przeciwdziałać występującym na terenie gminy patologiom społecznym.

Stworzyć warunki dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenia aktywności społecznej mieszkańców.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Utworzenie Centrum Integracji Społecznej na terenie gminy.

Powoływanie nowych Grup Wsparcia na terenie gminy w oparciu o kompetencje ustawowe samorządu.

Tworzenie projektów mających na celu zwiększenie integracji społecznej na terenie gminy.

Monitoring i wywiad środowiskowy grup podwyższonego ryzyka.

Tworzenie programów profilaktycznych na poziomie gminy wspólnie z organizacjami pozarządowymi – prewencja.

Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń wynikających z wykluczeń społecznych.

Identyfikacja liderów lokalnych z perspektywy organizacji szkoleń mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania.

Lepsze wykorzystanie organizowanych cyklicznych imprez gminnych w procesie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej.

Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców gminy.

Cele drugorzędne

Zabezpieczyć warunki do właściwego funkcjonowania służby zdrowia i opieki zdrowotnej.

Niwelować społeczne skutki długotrwałego bezrobocia.

Stworzyć warunki do wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa gminy.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Zwiększenie dostępności mieszkańców terenów wiejskich do specjalistycznych usług medycznych.

Lepsze wykorzystanie środków UE, m.in. w ramach PO Kapitał Ludzki, dla tworzenia programów profilaktyki zdrowotnej.

Organizacja „białych niedziel” i bezpłatnych badań profilaktycznych w oparciu o współpracę ze środowiskiem naukowym uczelni medycznych.

Utworzenie na terenie gminy Centrum Aktywizacji Zawodowej przy współpracy z PUP w Międzyrzeczu.

Stworzenie systemu lokalnych korzyści dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych.

Tworzenie wspólnych projektów z PUP mających na celu przekwalifikację zawodową mieszkańców.

Wykorzystanie bazy oświatowej do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, przekwalifikacja zawodowa) w oparciu o istniejące szkoły i świetlice wiejskie.

Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.

Cele trzeciorzędne

Podjąć działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji mieszkańców całej gminy.

Stworzyć warunki do poprawy wizerunku i estetyzacji poszczególnych wsi.

Podjąć działania w kierunku organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.

EKOLOGIA

Cele pierwszorzędne

Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami.

Podjąć działania w kierunku poprawy architektury zieleni i zadrzewień na terenie całej gminy.

Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.

Rekultywacja zamkniętego gminnego składowiska odpadów.

Skuteczne wdrożenie programu segregacji odpadów u źródła ich składowania.

Budowa skwerów i architektury małej zieleni na terenie miasta i obszarów wiejskich.

Projekt mechanizmów prawnych i finansowych stwarzających postawę do estetyzacji poszczególnych miejscowości w oparciu o działania właścicieli obiektów.

Organizowanie konkursów promujących ciekawe zagospodarowania i estetykę posesji i osiedli mieszkaniowych.

Budowa i promocja systemów grzewczych opartych na energii odnawialnej.

Edukacja mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.

Promocja i tworzenie systemu zachęt dla wdrażania nowych technologii opartych na biomasie, solarach i pompach ciepłych.

Cele drugorzędne

Podjąć działania dla utrzymania obszarów czystego krajobrazu.

Podjąć działania w kierunku edukacji ekologicznej mieszkańców.

Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej oraz uwypuklenia walorów turystycznych i przyrodniczych gminy.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Współpraca z zarządzającymi obszarami prawnie chronionymi w zakresie promocji tych obszarów.

Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniające zachowanie istniejących zasobów przyrodniczych.

Promocja segregacji odpadów i wykorzystywania surowców wtórnych do ponownego użytku.

Szkolenia mieszkańców na temat przydomowych technologii oczyszczania ścieków i nowych technik grzewczych.

Własny program edukacji ekologicznej w szkołach.

Edukacja dorosłych poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.

Utworzenie „Zielonej Szkoły” jako centrum edukacji ekologicznej współpracującej ze środowiskiem naukowym z Zielonej Góry, Poznania, Szczecina (wymiana młodzieży).

Opracowanie Studium Rozwoju Turystyki dla obszarów turystycznych gminy w celu określenia kierunków wsparcia finansowego poszczególnych obszarów proturystycznych.

Kolor czerwono-różowy – działania na które gmina ma niewielki wpływ

Kolor niebieski – działania uwieńczone powodzeniem

Kolor pomarańczowy – działania które są w trakcie realizacji lub planowane

Kolor szary – działania drugorzędne

Czcionka czerwona – proponowany kierunek priorytetowy